

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului:
 Pe un an 2 fl. (4 coroane).
 Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane)
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
 se primesc la biroul administrației strada
 Măcelarilor nr. 21.
 Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
 a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Christos a înviat!

(Δ) Viețuise Christos; învățase pe oameni învățături nouă, de tot nouă, care se băteau în capete cu învățăturile păgâne și jidovești de până atunci, cum se bate lumina cu întunerecul, ear' pentru aceste luminoase ale sale învățături, care nu plăceau ochilor jidovești și păgâni deprinși în întunerec, El fusese prins, judecat, osândit, răstignit și pus în mormânt!.. Un fior de groază străbătuse inimile ce se încălziseră de razele nouelor învățături, văzând pe marele lor propoveditor răstignit și pus în mormânt, — un tremur, o indoeală a cuprins pe toți, și nu mic era numărul celor-ce începeau a se clătina în credință!... El însă a înviat, ear' atunci repede și caldă a trecut earăși o lumină de credință și nădejde prin toate inimile, și om pe om întâlnind, cu tremur și bucurie saluta zicând: „Christos a înviat!” ca-și-cum ar vrea să zică: Eată s'a întâmplat ce n'am putut noi crede, ce n'am putut noi cuprinde cu mintea! În laturi de acum cu ori-ce indoeală! Toate sunt adevărate! Înainte cu D-zeu și în numele Lui! Și risipitus'an apostolii peste tot pământul și fost'au și ei, mulți, prinși și puși în temnițe, uciși chiar, dar' alții zeci și sute se ridicau în locul lor și propoveduiau mai departe și tot mai cu foc adevărul, până când, după mari și neînchipuite greutăți, cucerită a fost lumea toată! Ear' azi când creștin pe creștin

cu inimă caldă și veselă saluta zicând: „Christos a înviat!”, ei pune în acest salut bucurie mare, nu numai pentru-că Christos însuși s'a sculat din morți, ci pentru-că la atât de puternică biruință ajuns-a adevărul propoveduit de dînsul!

Așa-i este soartea, și aceasta este calea pe care are să o străbată adevărul: la început când își ridică capul seu iuminos, el e prigonit, lovit în față, cercat ca să fie strivit de reuțacioșii muritori, dar' toate loviturile, toate prigonirile și încercările de strivire nu fac decât ca mai virtos să-l scoată la iveală, se-l facă să strălucească, și să-l ducă la biruință.

Și să știi, iubite popor român, că aceasta e soartea și a marelui adevăr pentru care Tu te lupți! Puși sunt azi în temniță, ca într'un mormânt, fruntașii lui apostoli: zeci și sute alții se ridică însă, și-l țin sus și-i cer locul ce 'i-se cuvine. El năbușit nici strivit nu va pute fi!

„Să învie D-zeu și să se risipească vrășmașii lui!” — Să învie D-zeul poporului nostru și să-i risipească vrășmașii lui!... Isuse, Tu care cu D-zeeasca Ta mână ai condus pe luptătorii Tăi, și cu puterea Ta le-ai luminat mintea lor, ajută-ne și nouă ca în curând, cât numai se poate mai în curând, să ajungem la biruința dreptei noastre lupte pentru adevăr și dreptate, ca mult mai veseli și mai piini de însuflețire să-ți putem în viitor sërba sfânta Ta înviere și cu inimi și mai pline de bucurie să putem unii pe alții saluta zicând:

Christos a înviat!

Iubiților întemnițați.

(*) De Voi, scumpe jertfe căzute cu onoare în lupta dreaptă a unui neam drept, aminte ne aducem în această zi, când dată ne e nouă tuturor putința a alerga în haine de sərbătoare, și liberi, la locașul lui D-zeu spre a ne închina și a ne veseli de veselia obștească a creștinilor adunați acolo, a ne strînge și a petrece mulți și vreme nețermurită împreună, uitând pe câteva clipe de toate nevoile acestei vieți, — a umbla liberi prin văi ori pe dealuri umplându-ne piepturile cu aerul sănătos și încărcat de miremele florilor abia ivite și a arborilor întineriți, — în vreme-ce Vouă toate aceste plăceri Vă sunt făcute peste putință!...

De Voi și de a Voastră strîmtoară stare aminte ne aducem, și Vă încredințăm, iubiților, că toți noi cei liberi, dacă nu Vă putem strînge mâinile și nu Vă putem îmbrățișa, gândine-vom și în aceste sfinte zile la Voi, și în locașul sfânt, și în petrecerile noastre, și în umblările noastre în fericita libertate!

Inimile noastre cu Voi sunt, dragostea noastră Vă încungioară și rugăciunea noastră către cel-ce a înviat din morți este: să Vă trimită Vouă mângăierea Sa cea cerească și să Vă dea tărie trupului și sufletului, ca întregi și sănătoși să ajungeți a Vă bucura și Voi earăși de sfânta libertate! —

FOIȚA.

Sub patrafir.

Părinte, eu mă nec din piept
 Și n'am puteri de vorbă multă;
 Cât voiu pute vorbi m'ascultă
 Să-ți spun în grabă tot și drept.
 Aș vrea să n'ncep cu fapte bune,
 Dar' n'am făcut, ori le-am uitat,
 Că raiu'n cap puțin 'mi-a stat,
 Și-am fost și prost la număr —
 Și n'am ce spune.

Naveam nici vreme. Tata-i mort
 Și mama-i cu copii, sërmana.
 Ei dela mine-asteaptă hrana,
 Și grija numai eu li-o port.
 De-acum ei singuri să 'și-o poarte!
 'Mi-e milă de durerea lor,
 De ei 'mi-e jale, nu că mor.
 Dar' cum e scris!... Că sînt dator
 Și eu c'o moarte.

Eu mă cunosc; sînt păcătos,
 Că prea am dus-o 'n ris și 'n glume,
 Prea drag 'mi-a fost să fiu în lume,
 Și-am prea iubit ce-a fost frumos!
 Pe lângă vin voinicii roată,
 Și chiote pe deal în zori,
 Și ziua luncile cu flori,
 Și hora noaptea 'n șezători,
 Și vieța toată!

Și 'mi-a plăcut în giurul meu
 Să ved flăcăi pe bătătură,
 Și cobza cu isonu 'n gură
 Să-mi zornăie zorind mereu.
 Să ved cum se cotesc șirete
 Pe-ascuns nevestele, și-aprins
 Să simt de peste brâu cuprins
 Trupșorul cel subțire 'ncins
 Al unei fete.

Păgân sînt par'că, nu creștin!
 Bisericos n'am fost, părinte,
 Dar' rar când 'mi-am adus aminte,
 M'am dus și eu să mă închin.
 Eu am pe D-zeu în mine,

Mereu îl simț, și-l ved mereu —
 Gîndesc așa! Mai știu și eu?
 Dar', taică, las' că Dumnezeu
 Va ști mai bine.

N'am dat în vieță nimănui
 Prilegiu să-mi poarte dușmănie,
 Eu n'am putut să țin mînie
 Că n'am avut, părinte, cui.
 Măcar 'mi-au tot făcut-o unii!
 Și n'am fost slab, și nici fricos:
 Pe opt 'ți-i dam grămadă jos —
 Dar' m'am ferit să-mi fac ponos
 Cu toți nebunii.

Odată numai. Pun flăcău
 'L-am dat de ziduri, pentr'o fată...
 A doua zi a prins decodată
 La plug în deal să-mi pară rău.
 Și nici la boi n'am dat mîncare
 Și 'n breazdă plugul 'l-am lăsat
 Și ca nebun am alergat
 Pe dealuri, pe flăcău să-l cat
 Să-i cer iertare.

Reintorși între noi.

După o petrecere de opt luni în închisoarea de stat din Vaț, doi dintre iubii nostri întemnițați pentru Memorand, au fost redați libertății, anume d-nii *Nicolae Cristea*, asesor consistorial în Sibiu și *Dionisie Roman* din Mediaș.

Amândoi la sosirea între ai lor, au fost întimpinați în chip sărbătoresc de rude, prieteni și popor.

Părintelui *Cristea*, deși a sosit pe neașteptate și cu întârziere, 'i-au eșit totuși întru întimpinare un frumos număr de domni, doamne, domnișoare, tineri și țerani, la gara din Sibiu și 'l-au primit cu însuflețite strigări de „să trăiească“, bucurându-se mult de vederea pe picior earăși liber a cinstului bărbat!

În drumul seu spre Sibiu, dl *Cristea* a fost salutat încă și la Șeica-mare de cătră învățătorul din loc și câțiva tineri țerani, cari au putut prinde de veste despre sosirea d-sale, — deasemenea și la alte stații și halte.

Domnul *D. Roman*, a fost așteptat la Copșa, stația drumului de fer unde avea să se coboară, de 12 trăsuri, care s'au încărcat cu cei-ce veniseră în calea d-sale. Însuflețit a plecat alaiul dela Copșa spre Mediaș, având în trăsura din frunte pe dl *Roman* și soția d-sale, ear' între însoțitori, între alți mulți, și pe domnii protopresbiteri *Macaveiu* și *Mircea*, din Sân-Mărtin și Mediaș, dl avocat *Căluțiu* din Sân-Mărtin, dl *G. Bogdan-Duică*, redactor la „Tribuna“, mers anume întru întimpinarea dlui *Roman*, apoi mai mulți studenți. Învățători cu soțiile lor și alții.

La marginea Mediașului îl așteptau pe iubitul martir o mulțime de vre-o 200 de țerani români, care la ivirea trásurilor au izbucnit în strigări de „Să trăiească!“

Seara doamna *Roman* a dat o cină sărbătorească la care au luat parte toți oaspeții inteligenți și mai mulți țerani. S'au ținut și vorbiri. Dl *Roman* a mulțumit pentru primirea prietenească ce 'i-s'a făcut, au mai vorbit apoi domnii *Macaveiu*, *Mircea*, *Căluț*, *Fodorean* și *Duică*. S'au cetit câteva telegrame de salutare, și petrecerea prietenească și călduroasă ce a durat dela 3 oare d. a., s'a sfârșit în noapte la oarele 10.

Fiți bineveniți și salutați și -din partea noastră, iubii bărbați, ce cu drag și mândrie ați suferit pentru noi!

*Și nu mai știu... atâta-i tot.
Ba, taică, stai! E cu vecinul;
Pe palme m'alintă creștinul
Și drag m'avea ca pe-un nepot...
Și eu 'i-am sărutat nevasta!
El moș, ea o copil' abia.
'Mă-a fost și milă, cum plângea,
Și, Doamne, ochi frumoși ce-avea —
Pecat e asta?*

*Dac'am uitat ceva să spun,
'Mi-e martor Dumnezeu, părinte,
C'am spus ce 'mi-a venit în minte,
Și-oi spune tot, în fața Lui!
Și-acum canon... îl știu anume!
A fost așa, și n'aș cârti:
Canon e, că nu pot trăi...
Și ntr'altă lume n'o mai fi
Ca pe-astă lume.*

(„Vatra“),

George Coșbuc.

Voci de presă

despre cartea dlui *Eugen Brote*.

Cartea dlui *Eugen Brote*, a cărei eșire de sub tipar am vestit-o în numărul nostru trecut, le dă de gândit chiar și „patrioților“ de pe la foile ungurești, cari stau par'că zăpăciți în fața puternicelor adevăruri descoperite lumii mari, printr'însa.

„*Hazánk*“, una dintre foile ungurești mai de seamă, vorbind despre ea și schițându-i cuprinsul, incheie astfel:

„*Cartea este scrisă cu multă istețime. Ea dovedește, că scriitorul ei știe multe, că are cunoștințe despre toate, și e (cartea) foarte potrivită de a câștiga pentru Români judecata Germaniei. Cea mai prețioasă parte a cărții sînt adausurile, care cuprind aproape jumătate din cuprinsul ei.*“

Ear' „*Magyar Allam*“, foaia mare a Ungurilor catolice, scrie despre aceeași carte astfel:

„Numele și lucrarea scriitorului e cunoscută, precum și aceea, că a mers în străinătate dinaintea proceselor ce 'i-s'au făcut, și de acolo conduce lupta în scris a chestiuni române.

„Cartea ce ne stă dinainte adună cu sîrguință datele privitoare la chestiunea naționalităților, și cu toate-că nu-'i putem primi pe deplin toate datele, *trebuie să recunoaștem că mult adevăr este atât în cererile politice, cât și peste tot în cele ale naționalităților!*“

„Noi recunoaștem în multe și dorim chiar să vindicăm plângerile Românilor, care, precum e împărțirea rea a cercurilor de alegători, sînt și plângerile noastre; cu plăcere le dăm deplină libertate culturală și chiar și drepturile lor li-le recunoaștem bucuroși, până la oare-care margine, dar' ântăia invoieală a înțelegerii pacinice e, ca în amândouă părțile să căutăm, fără patimă, adevărul, pentru-că până când pricina naționalităților rămâne în mâna pătimășilor, o deslegare a ei de-abia se poate nădăjdui.

„Cu toate acestea cartea lui *E. Brote* o poate ceti ori-cine cu folos. *Aceasta e, în înțelesul adevărat al cuvântului, arhivul (loc în care ai adunat multe documente) chestiunii române, și astfel poate fi de folos atât politicianului, cât și istoricului. Ni-ar plăce, dacă și Maghiarii ar ceti cât mai mulți această carte, și mai mult ni-ar plăce, dacă*

timpurile ni-ar naște pe acel politician maghiar, care făcându-'și în aceeași măsură socoteală cu patima atât a presei maghiare cât și a celei române, ar arăta hotarul, până la care am pute merge fără vătămarea ideii de stat ungar și ar arăta acele schimbări, cu care se se vindece plângerile drepte ale Românilor. La aceasta însă, până când țeara privește lupta numai în lumină pătimășă, deabia e vr'o nădejde, deși dorința comună a noastră, a tuturor, e, ca prin cinstirea și din o parte și din alta a drepturilor, să 'i-se redea țerii pacea în lăuntru!“

„*Dreptatea*“ din *Timișoara*, vorbind despre articolul din „*Magyar Allam*“, scrie următoarele cuvinte:

„Noi ne bucurăm din inimă, atât de declarațiunile ziarului catolic cât mai ales de cartea dlui *Brote*. Acesta este tărîmul de lucru al celor-ce s'au depărtat din patria noastră, și ne bucurăm, că dl *Brote* 'l-a aflat.“

Șicane peste șicane.

Dela *Seghedin* și *Vaț*, ear' vești rele. Guvernul nu știe cum să le mai amărăscă zilele, prizonierilor români. Au făcut acum, pentru dînșii, un regulament nou de temniță, întreit așa de aspru ca cel de până aci.

De unde până aci aveau drept să se primble prin curtea temniței ziua întreagă, acum nu le mai îngăduie decât 2 ciasuri pe zi. Oaspeți, soții, rude, nu mai pot sta la ei decât 2 ciasuri pe zi, în loc de 4—6 de pân' aci. Scrisorile li-se desfac înainte de predare. Și așa mai departe. Aspriri peste aspriri. Aceasta și la *Seghedin* și la *Vaț*.

La *Vaț* însă ceva și mai și!

Aici s'a pus în aplicare și §-ul de regulament, care zice că prizonierii pot trimite scrisori numai în vre-una din limbile cunoscute directorului temniței. Ear' directorul temniței din *Vaț*, a spus că el nu știe decât limba ungurească, nemțească și slovăcească! Și eată ca mâne nu o să mai putem scrie iubiiților nostri, și ei nu o să ne mai poată răspunde — românește! Aceasta totuși numai dela inimile nobile ale cavalerilor unguri se încapă! E în aceste măsuri luate atâta ură și dușmănie, atâta răutate și păgânism, că-'ți aprinde sângele și îți vine par'că să pui mâna pe ciomag!

Dar' trece-vor toate și urma-va și răsplata tuturor!

Înțelepciune Țigănească.

Un Țigan întrebă în sărbătorile Paștilor, pe un Român, că de ce sărbătorește ziua ântăiu a Paștilor? Românul răspunde, că pentru-că-i mai sfințită. Țiganul zice: asta nu-i drept, ar fi mai potrivită a treia zi, căci a treia zi a înviat Domnul!...

Un Țigan s'au dus în Joia Paștilor la biserică, și-a auzit evangelia: „*Prinsu-'l-au pe el în grădina Chedrulei și 'l-au legat*“. Dacă vine Țiganul acasă spune la nevastă, că ce-a auzit din sfânta evanghelie, zicînd: „*Măi, tâlharii, cum 'l-au prin și 'l-au legat*“. Și n'a mai mers Țiganul până în celalalt an la biserică, când au auzit tot acea evanghelie. Vine acasă și spune la nevastă eară, și zice: „*Măi, trăsni-'i-ar sfântul de tâlhari, că ear' 'l-or prins, și 'l-or legat!* Apoi și *Isus*, de ce s'o mai dus în grădina aceea, că par'că și acum un an tot acolo 'l-or prins!“...

Dumitru Iridon, june.

Tot d'ale lor.

„*Mă drumăiiu pe un dus, și mă cătăniî cu trei întălnite. De 'ndărăt mă 'nfricai în întoarsă. Mă drumăiiu pe alt dus, și mă băbiî la o intrată. Întrata plăcinta niște făcute, și-'mi lopăți vre-o câteva date peste spate. Apoi mă căpri la niște mînate. Potecai pe-o apucată, mă păduriî întru ajuns, mă costii pe-o suită; un venit a lupit și căpri două luate. — Mă costii pe-o coborîtă 'n jos, și 'ajunsei la via cu pari noi și cu struguri moi. Veni păzitorul viiei c'un par de clăie, ca pe mine se mă spaie. Eu luai unul de viie, ca la mine să nu vie. El vine cătră mine; eu mă duc cătră el. Eu mă mănui, dar' el a fost mănios de-acasă. Eu m'apropiu de el; el s'apropie de mine, și așa-'i dau una de-'mi sar stele verzi din ochi, și îndată mă trezesc a treia zi. Eu îl prind pe el de iarbă, el mă prinde pe min' de barbă. Și eu trag, și el trage... De atunci n'am mai pus briciul în barbă, dar' nici el n'a mai pus coasa în iarbă!*“

Iuliu Holder, inv.

În contra Jidanilor.

(*) În cealaltă parte a Împărăției noastre, în Austria, sub stăpânirea Nemților, lucrurile merg, la toată întempleră, mai bine și se îndreaptă pe zi ce merge tot spre mai bine, decât aici la noi sub stăpânirea ungurească.

Trage el, nu-i vorbă, și Neamțul foc la oala lui, mai ales când vede că un nebleznic e omul de lângă oală și se lasă să 'i-l tragă, dar' când îi ceri să-ți lase ce-i al tău, căci e nedrept să 'ți-l iee: e cu mult mai îngăduitor, mai ascultător de glasul dreptății, decum sînt stăpânitorii noștri, care fac spume și turbă de mânie când le aduci aminte de D-zeu și de dreptate. Scurt: cu mult mai spre bine merg lucrurile în Austria, ca la noi în Ungaria, „fericita“!...

O pildă mai nouă:

Fidanii, aceste vecinice nesătule lipitori, care pe atâta lume au nenorocit'o și sărăcit, au ajuns și în Austria la mare trecere, și s'au vîrit peste tot locul: în sfaturile orașelor, în dietă chiar, și 'și-au făcut mereu trebușoarele foarte pe — perciuni!... În vremea din urmă însă, oameni adevărat binevoitori ai țerii și ai înfloririi ei, s'au ridicat și au pornit o adevărată și voinicească luptă contra acestui neam de sugători, și s'a format un adevărat partid mare în țeară numit „antisemit“, adică contra Jidanilor, partid care lucră ca și în dieta țerii să ajungă cât mai mulți deputați de aceia, cari cu vremea să le dea bine peste ghiare acestor lepre primejdioase. Și a sporit partidul, și crește pe zi ce merge tot mai mult, cuprinzînd în sinul său, pe toți creștinii adevărați și uritori ai despoietorilor sărăcimii.

Dar' de au fost și sînt, în Austria, Jidanii puternici undeva, apoi ei negreșit la putere s'au simțit mai ales în Viena însași, orașul întăiu al țerii. Aci la alegerile de deputați, ei scoteau mereu mai tot oamenii de ai lor, — dar' mai ales își scoteau oamenii lor la alegerile pentru marele sfat orășenesc. Pentru acest sfat se alege 138 membri, în mai multe cercuri. Dintre acestia până în anul de față erau antisemiți (contra Jidanilor) abia 38 inși, ear' 100 *Fidani* și prieteni de ai lor. În anul acesta întemplându-se noue alegeri pentru sfatul orășenesc, lupta între antisemiți și Jidani a fost foarte cruntă, și ea a dus la sfîrșituri înspăimîntătoare pentru Jidani și îmbucurătoare pentru creștinii cei buni. Aleșii antisemiților au sporit dela 38 la 64, ear' Ji-

danii și prietenii lor au scăzut dela 100 la 74 dar' și între acestia mulți de aceia care nici nu se întorc de pe o dungă pe alta de grija acelui sfat și nu merg la el, ear' astfel antisemiții, deși mai puțini, dar' toți cu voință tare și neadormiți în lupta contra jidanismului, sînt ca și cu puterea în mână!...

Ear' această strălucită învingere, după-cum spun foile din Viena; *au câștigat-o mai ales învățătorii și slujbași creștini de acolo*; aproape toți votând contra Jidanilor. Spaima Jidanilor e mare. Prevăd schimbări înspre rău pentru ei, și acum amenință grozav și injură pe luptătorii creștini! Ear' ce e mai îmbucurător e, că acest partid antisemit crește puternic și încolo în țeară, și e nădejde că la nouele alegeri de deputați încă să se vadă isbânzi nu mai puțin strălucite ca cele de acum din Viena, și cu vremea, cu vremea, să se scoată odată țeara de sub jugul lipitorilor jidovești, înfrînându-se, și scurtându-li-se, prin legi, putința de a sărăci așa de tot poporul.

Ca și în Austria sînt pornirile contra Jidanilor și în alte țeri. Din Rusia 'i-au dat cu ridicată peste graniță mai anii trecuți, și li-au ciontat dragostea de a se mai cuibări prin țeară. —

Dur cum stăm noi în Ungaria, în „fericita“ Ungarie?

A! aici e altă lume, alți oameni, alte cugete, nu așa tufe ca în alte țeri! Aici stăpânitorii noștri ce ar face sormanii fără Jidani? La noi Jidanul e cel mai iubit și mai de încredere om pentru domni dela cărmă! Căci așa-i, când 'ți-a ajuns apa la gură și-ți seacă seminția vîzînd cu ochii, e bun ori-cine numai să-ți dea ajutor și să-ți sporească nu mărul, fie chiar și Jidan urît! La noi guvernul pune în mișcare toată gendarmeria și miliția numai ca la alegerile de deputați, la cele pentru comitat, ba chiar de notari și de primari, să ese ales mai bine un Jidan, decât un creștin bun și cinstit, care însă s'a născut Român, Slovac ori Sîrb!...

Noue însă cade-ni-se să luăm pilda bună de ori-unde o vedem: ear' dela luptele din Viena să luăm învățătura cuvenită și să lucrăm și noi în cercul nostru și după a noastră putință, întru a înțerca și a scurta ghiarele acestor lipitori afurisite, care odinioară au răstignit trupul lui Christos, ear' azi ne răstignesc puterile noastre sugîndu-ne și înșelându-ne!...

Ape mari pretutindenea.

Din mai multe părți ale Ardealului ne sosesc vești întristătoare, că în săptămânile din urmă vîrsându-se peste multe părți ale țerii, mai ales însă peste valea Murășului și giur, ploii grele și îndelungate, au eșit apele mari și au înecat hotare întregi și au primejduit și primejduesc sate de pe lângă ele, cu spălare. O telegramă din săptămîna trecută spunea că toată valea Murășului dela Murăș-Oșorheiu până la intrarea lui în Ungaria, e sub apă, revîrsându-se Murășul și înecînd tot!

Din sate din apropierea lui ne sosesc știri, că în urma ploilor fără sfîrșit, foarte multe locuri de pe coaste au pornit spre șes, pricinuind pagube îndoite: cel-ce a avut locul pornit spre șes, nu-l va mai pute folosi, rămînîndu-i pleș, rînjit, ne-bun pentru cultivarea îndată, — vecinul de din jos, asupra căruia se va revîrsa și nămolul stralutit pornit din sus, nu-l va pute nici el pe al său folosi! — Pagubele după aceste lungi ploii sînt mari și însuflătoare de vii griji. Vorbînd despre aceste nenorociri, „*Revista Orăștiei*“ în numărul său cel mai nou scrie:

„Întreagă valea Murășului înnoată în apă. Pentru locuitorii români din aceste părți sînt îndoite zile de patimi și suferințe. După o iarnă grea, în care locuitorii au suferit pagube însemnate în economia de vite, urmează o primăvară și mai groznică, bogată în nenorociri. Văi și ținuturi întregi sînt nămolite, sîmănăturile înglodate și recolta, putem prevedea de acum, va fi nimicită cu totul. Și nu sînt rare aceste nenorociri. Au fost eșiri de apă în 1886, au fost în 1893, și acum se repețesc din nou cu aceeași furie asupra capului bietului țeran, a cărui nădejde, e în bucata de pămînt ce o are. De acolo așteaptă să se hrănească, de acolo să dea și aruncuri, de acolo să se îmbrace, de acolo să dea camete, și tot de acolo să-și crească și pruncii, și cu lacrimi în ochi se întrebă sormanul țeran — de unde va acoperi el toate trebuințele ce 'i-se cer?.....

Poesii populare.

Din Bucium-Cerb

culese de *Mihail Candrea*.

Frunză verde de goron
Lungă-i noaptea și nu dorm,
Că de când ne-am despărțit,
Măndră, noapte n'am dormit,
Și când e de cătră ziuă
Cîntă-'mi cucu 'n glas subțire
Tot de-a noastră despărțire,
Despărțire cu năcaz
Și cu lacrimi pe obraz.

Cin' trăește cu năcaz
Nu 'ntreba de ce nu-i gras,
Cin' trăește cu urît
Nu 'ntreba de ce-i perit!...

Străinu-'s, străin mi locu
Arde-'mi inima ca focu,
Străinu-'s, străină-i țeara
Arde-'mi inima ca para.

Altele

culese de *Simeon Tomuș* lui *Nicolae*.

Lasă' bade, las' așa!
C'a veni Dumineca
Și eu, bade, m'oiu găta
Mai albă ca zăpada
Mai frumoasă ca floarea.
Și-oiu pași cu pași mărunți
Din gură-oiu vorbi blînduț
Ca să-'mi prind și eu drăguț,
Dintr'o sută, dintr'o mie
Bade, să-'ți samene ție,
Pe uitat
Pe sărutat,
Și pe pusu clopului
Și pe trasu ochiului...

Bade, pe uliță 'n sus
Trei cloambe de măr 'ți-am pus,
Într'una pere, într'una mere
Într'una buzele mele
Când treci să te uiți la ele.

Din jurul Blajului

culese de *Nonic Russ*.

Ia-'ți bade, fată săracă
Căci cu mâna ei se 'mbracă,
Dară fata de bogat
Până-'și pune-o cărpă 'n cap,
Până-'și face un șir pe mână
Tot cu cupa la faină.
Pentru pui de pe cot
Coboară grăul din pod,
Pentru ciupagu din spate
Dă un zlot și jumătate
Și-o ferdelă de bucate;
Pentru pui de pe mână
Totdeauna dă o lână
Și-o ferdelă de faină,
Așa-i, bade, cea bogată
Când e toamna vinde-o vacă
De-'și ia haine și se 'mbracă.

Mândra mea cătu-i de naltă
Șede 'n picioare sub vatră,
Badea meu cătu-i de nalt
Șede 'n picioare sub pat!

Din *Deva* se scrie aceleași foi:

„Azi e o săptămână de când partea orașului *Deva*, numită „*Greci*“, plutește în apă eșită din *Murș*, și din *Cerna*, care neputându-se vërșă în *Murș* a eșit pe hotarul *Devei* decătră *Seulești* și *Sântohalma*. La început a fost și partea orașului numită *Hăiuș* în apă, încât trăsurile venind dela gară trebuia să treacă pe drum prin apă așa de mare, încât și în trăsuri trecea apa. Acea apă a trecut, încât încetase de tot; acum însă din nou curge apa pe strada drumului de fer, — Pe câmpul dintre gară și *Murș* un biet cioban cu oile sale a fost răpit de valurile apii atât de repede încât și el și oile s'au înecat!”

La *Ilia* apa a umplut biserica, încât s'a hotărit ca sfintele Paști să fie sărbate în o casă privată. La *Mioara* umplutura drumului de fer a fost ruptă și spălată lungime de 18 metri. La *Vințul-de-sus* mulți stilpi de telegraf s'au culcat la pământ în urma săpării apei. Mulțime de sate din giurul *Reghinului-săsesc* plutesc în apă. Toate din pricina *Murșului*.

Asemenea vești triste vin și din *Brad*, unde *Crișul* a eșit mare și a umplut orașul cu apă.

Otlul a înecat și el toată împregiurimea sa. Tot așa *Ternavele*, *Someșul*, *Ampoiul*, în *Sătmar* satul *Fehérgyarmat* și alte 20 comune vecine, cu tot hotarul lor plutesc de 8 zile în apă! În comitatul *Ciuc* nu se mai poate umbla din sat în sat. Întregi ținuturi sub apă. Morile sunt sub apă, hrană nu e de loc; nutrețul s'a sfirșit. Arieșul a dărâmat mulțime de case în valurile sale. În *Ungaria* multe orașe și sate sunt amenințate de potop și surprare.

Știrea cea mai nouă sosită din *Ungaria* vestește, că apa *Timișului* a spălat de tot de pe fața pământului peste 200 de case din comuna *Btea-sârbească*. Șapte sute de suflete au rămas fără adăpost, desnădejduite și fără hrană.

Tisa amenință și ea la *Törökbecse* cu ruperea zăgazurilor și înecarea vecinătății.

Sunt temeri de mari pagube, și de un an fără noroc pentru bietul popor plugar. Ferește, Doamne, cu puterea Ta cea mare, și întoarce-le spre bine toate!

Pentru scumpii întemnițați.

— În *Turda* la îndemnul d-nei *Maria Rațiu* născ. *Crișan*, au contribuit la plățirea de liturgii pe vreme de 5 săptămâni următoarele: *Nastasia Rațiu* a lui *Ioachim*, *Maria Florea*, *Ileana Crișan*, *Ileana Rațiu* a lui *George*, *Ana Murășan*, *Maria Nicoliciu*, *Maria Rațiu* a lui *Vica Elena Rațiu* a lui *Ioan*, *Ioan Kertész*, *Ana Socea*, *Ana Gazdac* jună, *Ana Controș*, *Sofia Sim*, *Ludovica Lelut*, vęd.: *Lucia Bologa*, *Maria Crestina*, *O creștină*, *Paladia Rațiu* a lui *Mihaiu*, *Maria V.*, *Aurelia Petricaș*, *Victoria Mesaroș*, *Maria Crișan* a lui *Ioan*, *Ioan Crișan*, *Maria Murășan*. *Florica Gaia Maria Crișan* a lui *Ioan*, vęd. *Maria Gazdac*, vęd. *Ana Niculiciu*, *Ana Dejan*, *Ioan Stan*, *Samoilă Rogozan*, *Dimitrie Rogozan*.

— În *Măgură* (com. *Hunedoarei*) au dat sfinte jertfe pentru întemnițării nostri, în ziua de *Întimpinarea Domnului*, următoarele: d-na preoteasă *Sofia Piso*, *Ana Halga*, *Maria Mogoș*, *Maria Bota*, *Floarea Petca*, *Sofia Petca*, *Sofia Bota*, *Ana Purtatoriu*, *Vinovia Hancilă*, *Gliceria Bodrean*, *Maria Bota* a lui *Chenț*, *Maria Morariu*, *Samfira Bodrean* și *Maria Gropean*.

— În *Mihaltiu*, în zia de 40 mucenici au dat liturgii: d-na preoteasă *Sabina Patachi*, *Paraschiva Bratu*, *Maria Patachie* inv., *Brear Chia* a lui *Calița*, *Brear Florea* a lui *Pătru*, *Silivăsan Chia* a lui *Petru*, *Săbău Lina* a lui *Mihailă*, *Cergidean Ana* a lei *Petru*, *Brear Maria* a lui *Dănuț*, *Amalia Cârnațiu*, *Smeada Cârnațiu* a lui *Nuțu*, *Brear Carolina* a lui *Mihailă*, *Brear Rujica* a lui *George*, *Brear Maria* a lui *Todor*, *Brear Maria* a lui *Aurel*, *Borna Nița* a lui *Mihailă*, *Silivăsan Maria*, *Săbău Nica* a lui *Toma*, *Săbău Lina* a lui *Simeon*, *Pecurariu Ana* a lui *Mihailă*, *Natalia Răsoiu*.

— În *Jenișoara* au dat în decursul sfântului mare post, în toată *Mercurea* și *Vinerea*, următoarele: d-na *Iuliana Calin*, *Paraschia Calin*, *Anica Poșar*, *Florica Toma*, *Maria Trimbițașiu*, *Anica Suciu*, *Paraschia Suciu*, *Oana Câmpian*, *Oana Oceanean* și *Maria Olariu*.

— În *Miraslău* deasemenea se dau slujbe pentru întemnițați. Jerfitorii sunt mulți și toți *Români* buni.

— În *Boroșineu* s'a făcut în ziua de *Florii* slujbă mare cu parastas pentru întemnițați, pentru exilați și pentru eroul național *Avram Iancu*. Răspunsurile le-a dat corul de

țerani. Toți creștinii aveau lumini aprinse în mâni, în vremea parastasului. Însușețire și mișcare mare. La această slujbă sfântă au făcut daruri următoarele *Românce* bune: d-na preoteasă *Maria Bălan*, *Iovanca Moș*, *Saveta* și *Măriuță Pantea*, *Marița Bolog*, *Măriuță* și *Fica Iosa*, *Fica Tot*, *Eva* și *Măriuță Buț*, *Marta Crișan*, *Marta* și *Sara Tripa*, *Ana Buț*, *Fica* și *Lița Mada*, *Eva* și *Ilca Valea*, au dat prescuri și următorii bărbați: *Vasiliu Bălan*, preot, *Teodor Crișan*, *George Valea*, *Alexă Herbeiu*, *Constantin Gurban*, *Nicolae Neța*, *Mihaiu Neța*, *Onu Miclăuș*, *Nicolae Valea*, *Toda Iosa*, *Antonie Moș*, *Antonie Neța*, *Nicolae Bolog*, *Constantin Pautea*, *Petru Tot*, *Nicolae Bolog*, *Todor Bonția*, *Nicolae Moș*, *Pavel Buț*, *Petru Mada*, *Iosa Dudaș*, *Ioan Crișan*, *George Buț*, *Dinu Alb*, *Todor Mada*, *Todor Neța*, *Pavel Tripa*, *Todor Valea*, *Ioan Sas*, *Mihaiu Toduța*, *Adam Cociuba*, *Dinu Crișan* și *R. B.*

— În *Țelna* au dat următorii: *Deonisiu Truța*, preot, *Ioan Medrea*, inv., *Petru Hada*, *Iacob Hada*, *Toma Hada*, *Atanasiu Hada*, *Ioan Marc*, *Petru Bărz*, *Antoni Florea*, *Ioan Medrea sen.*, *Ioan Hada*, *Pavel Hada*, *Loghin Țârlea* și *Nicolae Deac*.

— În *Bucerdea-Vinoasă* au dat în ziua de 40 de sfinți: *Iuliana Miclea* a lui *Chirilă* și *Raveca Miclea* a lui *Nicolae*.

Fie lăudați!

SCRISORI.

Bunii împreună.

Velcheriu, în săptămâna patimilor, 1895.

Dle Redactor!

În comuna noastră sunt peste 1000 suflete, toți *Români* de o lege. Mai demult aveam doi preoți și două biserici; cam de 20 ani însă ne-am învoit să avem numai un preot. La împreunarea parochiilor, parinții nostri au pus temelie unei fundațiuni, pentru a pute zidi cu vremea în locul celor două biserici de lemn, una vrednică de piatră. Astăzi acea fundație de bani a sporit la 12.800 fl. depuși la „*Patria*” în *Blaj*.

Planul pentru biserica nouă e făcut și întărit de v. consistor încă de prin 1888, dar pentru niște neînțelegeri ivite, nu s'a putut încă pune în lucrare, și poate se va mai amîna îndelung, deși mulți, între cari și dl preot, ar dori începerea lucrărilor, și intruparea dorinței de obște, de a ave o biserică nouă, căci cea

Din Turda

culese de *Elena Cuglerescu*.
 Dragii mei de șese boi
 Dragu mi cine-i la voi,
 Dragu mi cine v'e mină
 Bucuros v'aș fi stăpână,
 Și mi drag cine v'e ntoarnă
 Bucuros v'aș fi eu doamnă...
 Am drăguț da nu-i de-aici
 Și nu umblă cu opinci,
 Ci 'n obele săpunit
 Și cu ghetete văcsuite,
 Cu cămașă 'n șese lați
 La guler cu bumbi grănați...
 De doru luonului
 Purtai lemnu Domnului,
 Și-l purtai până-l uscai
 Și-l pusei la revineală
 Să-l iau Duminecă eară!
 Cine trece pe la noi?
 Un căruț cu șese boi,
 În căruț cine-i culcat?
 Da luon și-i mort de beat.

Din Vrani

culese de *Rusalin Bălan*, plugar.
 Te cunosc, mândro, cunosc,
 Pe mersul picioarelor
 Pe purtatul poalelor,
 Le porți albe și spălate
 Mulți voinici bagi în păcate,
 Astăzi mâne și poimâne
 Mă bagi, mândro, și pe mine.
 Auzitam, mândro, eu
 Că Te poartă mă-ta rău
 Pentru-că te iubesc eu;
 Spune-i, mândro mumă-ta
 Să 'ngrădească grădina,
 Tot cu lin și cu pelin
 Ca noi să nu ne 'ntălnim,
 Numai Sâmbăta odată
 Dumineca ziua toată,
 C'atunci noi ne vom lăsa
 Când mă-ta va număra
 Frunzele dintr'un stejar,
 Și iarba dintr'un hotar!...

Din Grid

culese de *Nicolan Roșca*.
 Mă uitai din deal în luncă
 Să vęd mândra und' să culcă
 Să me duc să-i fac o umbră.
 Să n'o ardă soarele
 Că-i albă ca doamnele...
 Fata popii cea bărnace
 Bat-o cucul, mult îmi place,
 Că cu cotul mă cotește
 Cu gurița-mi tot șoptește.
 Io-i dau măr, ea nu primește,
 Când o string ea să lipește...
 Mândră maică am avut
 Copil mândru m'a făcut.
 M'a scâldat în flori de munte
 Fetele să mă sărute,
 M'a scâldat în flori de fragi
 Fetele să-mi fie dragi.

de acum e foarte slabă, și neîncăpetoare pentru întregul popor.

Și, păcatele noastre, neînțelegerile sînt chiar între oamenii mai de frunte și mai cu prindere din sat. Văzînd aceasta, noi cei mai sîrmani, la sfatul lui *C. Constantin*, crîsnic, ne-am înțeles, ca să nu stăm cu mâinile în sin, ci pînă va îndrepta D-zeu lucrurile să se înceapă zidirea bisericii, noi se înființăm un grănar. Sfatul ni-l-am povestit dlui preot, d-sa l-a aflat de bun, ba s'a pus în fruntea noastră, ni-a făcut statute de cari să ne ținem, le-a trimis la v. consistor spre aprobare, și astăzi numărăm 46 membri, cei mai mulți lucrători pe dijma, cari pînă acum au adunat aproape 60 mierțe de cucuruz sfărîmat. Cu toții au plătit în voe bună, și avem nădejde că ne vor însoți pe rînd toți cei buni și cu frică de D-zeu, ca să putem ajuta ridicării sfîntului Sion.

Un satean.

Popor brav.

Șaroușul-săsesc, în săptămîna patimilor, 1895.

Onorată Redacțiune!

În comuna noastră sînt cam 100 familii române, de amîndouă confesiuni, dar' cari trăiesc în bună înțelegere, ca frații, avînd și școală împreună. Oameni cari să nu știe se cetească și scrie, abia de să află 10 bărbați și femei bătrîne, ceialalți toți cefesc unu ca unu! În această comună sînt 8 abonați la „*Foia Poporului*“, și nu și-au uitat acest popor de a-și împlini datoria la timpul seu, și față cu procesul Memorandului.

Din aceste 100 familii române, abia sînt 19 familii gr.-cat. și așa puține cum sînt aceste familii și-au zidit o biserică de material tare, de piatră, ce i-a costat 4000 fl. v. a., și cu toate acestea datori nu sînt nici cu un crucer!

Și sînt oamenii acestia bucuroși jertfitori pentru scopuri nobile. Eată câteva pilde, ce le cred vrednice de pomenit: Șofron Rusu au dăruit pe seama s. bisericii 30 fl., care sumă a tot mărit-o adăugînd încă în tot anul la ea, Nicolae Calburean cu soția sa Ana au dăruit 115 fl. pentru facerea fruntarului, Ioan Oancea cu soția sa Ana au făcut un stihariu alb, în preț de 10 fl. v. a., Dumitru Dejan cu soția sa Maria au cumpărat un rînd de veșminte preotești, în preț de 30 fl. v. a.

Tot acest mic popor în anul acesta a întemeiat un magazin de bucate, la care au dăruit: Ștefan Seceta, preot gr.-cat. 5 ferdele de cucuruz, Nicolau Turjan 1, Ioan Turjan 1/2, Nicolau Cucia 1, Ioan Muntean 1/2, Naftanail Roman 1, Nicolau Calburean 5, Ioan Curcian 5, Ioan Haza 1, Ioan Oancea 1/2, George Sibian 70 cr., Nicolau Deacu 30 cr. Și așa magazinul înființat în anul acesta are pînă acum 25 feldere și 12 1/2 litre cucuruz.

Nu lipsește din acest popor nici simțul național, căci în ziua de 40 martiri ai Domnului nostru Isus Christos, s'au adus jertfe la altarul Domnului și pentru scumpii noștri martiri naționali, dînd pomeniri următoarele femei: Lucreția Secetă, Maria Dejan, Maria Cucia, Ana Deacu, Fica Sorea, Ana Albu, Maria Rusu, Măriuța Rusu, Maria Păcurar, Ana Păcurar, Ana Neagoe, Filofteia Păcurar.

Vrednic e de laudă acest popor, și eu îmi fac numai o plăcută datorie aducînd la cunoștința cetitorilor „*Foia Poporului*“ frumoasele lui fapte.

CRONICĂ.

O carte nouă. În zilele aceste ese de sub tipar la „Institutul Tipografic“ din Sibiu o folositoare și cu multă pricepere lucrată carte, numită: „*Îndreptar practic în economia rurală (de câmp)*“ scrisă în temnița din Cluj, în vremea osîndei lor de trei luni, de cei 12 domni preoți osîndiți pentru o adresă de alipire încă anul trecut. Domnii abonați care au abonat'o în urma apelului publicat de autori, să binevoască a trimite prețul exemplarelor abonate la adresa „Institutului Tipografic“ din Sibiu, pentru a li-se pute trimite de loc exemplarele abonate. Prețul e 1 fl. și câte 5 cr. pentru porto de exemplar. Atragem luarea aminte a tuturor cetitorilor noștri asupra acestei bune cărți și-i îndemnăm la cumpărarea ei, multe povețe bune putînd afla în ea.

Un nou proces. Dl *Simcon Dandea* din Bucium (Munții-Apuseni) este, după-cum ni-se vestește, tras în judecată, pentru că ar fi vătîmat onoarea Maiestății Sale. Eată istoria acestui proces:

În anul trecut prin Noembrie veselinindu-se într'o seară la hotelul „Tulnic“ din Abrud, cu sub-judele comunii Bucium A, Tomușiu, dl Dandea a poruncit lăutarilor să zică „*Doina lui Lucaciu*“, după ea Deșteaptă-te Române și altele. Fiînd mulți unguri acolo a ținut și o vorbire despre *Pazmándy* și *Ovary* de când au fost la Haaga și Paris, zicînd că Românilor nu le trebuie posturi, ci le trebuie egalitate și dreptate! A mai vorbit și despre aceea, că o țeară numai pînă atunci se întărește și înflorește, pînă când toate naționalitățile se iubesc unele pe altele! La urmă a zis să trăească „*Maiestatea Sa Împăratul*“! Un ungur din cei de față l-a întrebant: Dar' *Regele*? dl Dandea a răspuns că despre rege n'a vorbit nimic! N'are nimic cu el! La 3 săptămîni dl Dandea e chemat la judecătoria din Abrud, unde e ascultat și ispitit o zi întreagă și confruntat (pus față în față) cu câțiva martori. D-sa a protestat la tablă contra punerii d-sale sub acuză, dar' protestul i-s'a respins, și pertractarea se va ține în Murș-Oșorheiu, sub cuvînt că a vătîmat pe Maiestatea Sa!

Un preot harnic. Din *Chior* ni-se trimite o scrisoare mai lungă, prin care ni-se spune, că poporul român gr.-cat. de acolo a simțit dreaptă părere de rău în timpul din urmă, pentru-că preotul tîner *Simeon Pîntea*, ce-l condusesse 6 ani de zile, s'a strămutat într'altă parohie mai bună. Chiorenii l-au iubit foarte mult pe dl Pîntea, căci mult bine le-a făcut în scurta vreme cît i-a păstorit. Când a mers în 1888 în comună, a aflat o școală foarte slabă, și biserica lipsită de tot de avere. Doria să ridice școală nouă dar' nu erau bani; d-sa s'a făcut luntre și punte și a înduplecat comuna să îngăduie bisericii venitul din despăgubirea după regalii, care era să fie al comunei politice, și alergînd pe la pertractări a dobîndit suma de 1100 fl. ce se cuvenia comunei pentru regalii, pe seama bisericii. A mai mijlocit dela comuna politică pentru biserică vre-o 370 fl., apoi venitul după pășunat vre-o 60--80 fl. la an. Și așa după toate aceste frumoase isprăvi, azi biserica din Chior are și o avere gata de vre-o 1000 fl., și școala, fi este reînviată, bună. În curînd se vor pute începe lucrările de reparare a turnului bisericii, și altele. Astfel fiind, e numai prea firesc, că poporul român din Biia a simțit mare părere de rău cînd acest preot s'a

depărtat în Dec. tr. din mijlocul seu, și cu drag își aduce aminte de el, dorindu-i și la noul prost sănătate și tărie, ca să poată face și acolo mult bine!

Alegere de comitet urbarial. Din *Tîrnova* ni-se scrie, că la 13/25 Martie s'a întîmplat acolo alegerea unui comitet urbarial (adecă pentru hotar), deschilinit de primărie. A fost ales dl preot gr.-or. *I. Turnea* de președinte al lui, dl preot gr.-cat. *I. Pascu* de notar; dl *Filip Dalca*, țeran de cassar, și membrii prescriși în comitet, între cari și învățătorul local *P. Dalca*. De însemnat e. că la această alegere notarul cercual și câțiva de ai sei, erau de părere și stăruiau să nu se mai aleagă comitet deschilinit, ci să se lase toate în grija primăriei, că le face ea. Poporul însă a spus că dorește comitet deosebit, și preoții și învățătorul au ținut cu poporul și au cerut cinstirea dorinței lui, și notarul cu ai sei au rămas pe jos, a biruit dorința poporului, care a avut curagiul a cere să i-se facă pe voe! Aș e! Numai voință și curagiu de a ne pune voința în aplicare să avem, și multe vom pute îndrepta din cele-ce acum ne apasă! Dee D-zeu ca să auzim cât mai des despre astfel de arătări de voință tare din partea poporului nostru pe lângă dreptul lui!

Spre scopuri de binefacere. „*Revistei Orăștiei*“ i-se scrie din Brad, că „*Crișana*“, tînera bancă română de acolo, înaintează și ea frumos. Întemeiată cu un capital de 20.000 fl. ea a avut în anul 1894 un profit (dobîndă) de aproape 5000 fl., din care a dăruit spre scopuri de binefacere 300 fl. anume: bisericii gr.-or. din Brad, pentru scopuri școlare 100 fl., pentru fondul de ajutorare a elevilor bolnavi dela gimnaziul din Brad 100 fl., bisericii gr.-or. din Băița pentru școală 50 fl., oficiului proto-popesesc din Brad, ca să cumpere recuiseite de lipsă pentru școalele sărace din tract 50 fl.

Manevrele. În toamnă se vor ține manevrele cele mari pe Valea-Murșului între *Alba-Iulia*, *Orăștie* și *Deva*. Oficieri înalți au fost de au cercetat locurile. Se vor întruni și vor manevra acolo două corp uride armată, cel ardelean (12) și cel din *Timișoara* (al 7-lea).

Înecat. Din *Porcurea* primim vestea, că țeranul *Amos Vasile*, om de 40 ani, avînd ceva treabă la *Orăștie*, a plecat călare, dar' trecînd peste „*Valea Madei*“, care în urma ploilor eșise mare, a fost luat cu cal cu tot de apă, și s'a înecat și bietul om, și și dobitoacul seu! A fost aflat abia peste câteva zile, mort, la marginea apei, departe în jos.

Producțiune și petrecere colegială dă societatea sodalilor români din Brașov, Luni în 3 Aprilie st. v. 1895 (a doua zi de Paști), în sala „Hotelului Central nr. 1.“

Producțiune teatrală împreună cu joc se va da de corpul învățătoresc din *Ocna-superoară*, Luni a doua zi de Paști, în sala hotelului „*Reithoffer*“. Scopul este prevederea copiilor săraci de școală cu cărțile de lipsă școlare.

Mourte. La 24 Martie n. a răposat în *Băița* (com. Hunedoarei) dl *George Bar-doși*, în etate de 70 ani. Răposatul a fost, după-cum ni-se scrie, Român bun și a făcut mult bine pentru locuitorii comunei, de aceea la mourtea sa a și fost plîns de mulți.

Intrunire agricolă. Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“ va ține *Marți în 4/16 Aprilie a. c.* (a 3-a zi de Paști) în comuna *Tălmăcel* o intrunire agricolă. Locul intrunirii școala gr.-or. la 10 oare a. m. La această intrunire se va discuta: despre cultura fânătelor dela munte și dela șes; despre cultura poamelor, și despre ținerea vitelor.

*

Petrecheri de folos. Din *Cojocna* ni-se scrie, că acolo de mai mulți ani tinerimea română pune la cale una ori chiar și două petrecheri pe an, și din venitul lor s'au cumpărat cărți pentru biblioteca școlară și un dulap, în care să se țină cărțile, s'au cumpărat și 12 rinduri de veșminte românești pentru călușeri și pentru fete; și și în anul de față s'a dat obiceiuita petrecere, dar' fiindcă învățătorul de acum *Eliseu Gabor*, contrar obiceiului înaintașilor sei, n'a voit să iee însuși conducerea, petrecerea n'a fost chiar așa de reușită ca altele, dar' totuși multumitoare. Nu înțelegem purtarea învățătorului *Gabor*, de nu-și da tot ajutorul seu pentru astfel de petrecheri folositoare. Rău destul.

*

Convocare! Adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor gr.-or. din protopopiatul *Mercurii*“ pentru anul școlar 1894/95 se va ține *Sâmbătă și Duminecă* la 8/20 și 9/21 Aprilie 1895 în comuna *Rod*, după un program de vr-o 10 puncte. Între altele va ține prelegeri practice d-nii *Ioan Nicoară*, inv. în *Mercurea*; *Petru Lunca*, inv. în *Rod*; *Ioan Iosof*, inv. în *Gârbova*; d-șoara *Eugenia Greavu*, învățătoare în *Poiana-Sibiiului* și d-șoara *Eugenia Ioanovici*, învățătoare tot în *Poiana*. —

*

Cor. Din *Biia* ni-se scrie, că dl învățător de acolo *Tuliu Gruța* începând din toamna trecută a adunat tineretul din comună la d-sa în școală și-l învăța cântările bisericesti și a isbutit a face un cor frumos, care azi cântă la liturgie răspunsurile convenite spre plăcerea întregului popor. Fie lăudați coriștii pentru sirguinta ce-și dau a învăța, și conducătorul pentru osteneala ce-și dă a face spor cu dinșii.

*

Trecere. Din *Cheud* ni-se scrie, că 20 de familii gr.-cat. au trecut la religiunea gr.-or. în urma îndelungatelor neînțelegeri dintre dînsele și preotul gr.-cat.

*

Producțiune teatrală dă tinerimea meseriașă română din *Arad*, la „*Duminea Tomii*“ în sala „*Krispin*“ strada *Deák-Ferencz*, pentru ajutorarea învățăceilor meseriași români lipsiți de mijloace. După producțiune urmează joc.

Mai nou.

Procesul de presă pertractat la 19 Martie contra Turzenilor pentru adresa de alipire în cauză „Repliei“, și sfârșit cu scoaterea de sub urmări a acușărilor și osândirea numai a redactorului „Tribunei“ — se va pertracta de nou. Curia a rînduit-o aceasta în urma recursului procurorului! Credem a ave nădejde temeinică, că acușății, care și în rîndul trecut s'au purtat brav: brav se vor purta și la a doua pertractare.

Ajutor pentru tovărășiile agricole.

Comisia economică a comitatului Sibiu, aduce la cunoștință, că întărit fiind de locurile mai mari bugetul fondului economic, suma de 600 fl. se va împărți în a. c. reuniunilor locale și tovărășiilor agricole ca ajutor pentru a se înzestra cu mașini agricole. La împărțirea ajutorului reuniunile și tovărășiile de nou înființate vor fi mai ales ajutate.

Cererile pentru ajutor au să se înainteze la comisia economică a comitatului cel mult până la 15 Maiu n. c.

În cerere să se arete:

1. Mașina sau mașinile ce au să se cumpere cu ajutorul cerut;
2. Suma banilor ce se cer;
3. Intreprinderile săvârșite, precum și cele plănuite de reuniune ori tovărășie; în-deosebi însă să se arete ce fel de mașini și-a mai cumpărat până acum.
4. Numărul membrilor reuniunii ori tovărășiei.
5. Hotărârea judecătorească despre în-protocolarea firmei, ori datul și nrul hârtiei ministeriale, prin care s'au întărit statutele, sau o adeverință despre aceea, că statutele au fost înaintate la locurile chemate pentru în-protocolarea firmei; la cerere să se alăture și un exemplar al statutelor.

Tovărășia ori reuniunea locală, care a primit vr'un ajutor, este îndatorată a așterne până la sfârșitul lunii Februarie viitor, la comisia economică a comitatului, socoteala anului curgător, dovedită în regula și în socoteală să se cuprindă și suma ajutorului primit.

Cu scop de a da bold la înființarea de reuniuni locale și de tovărășii, comisia economică a lăsat să se tipărească mustre de statute după chipul celor primite și întărite de minister, și primite de cele mai multe tovărășii din cele înființate și se află de vânzare cu 4 cr. exemplarul nemțesc la librăria *W. Krafft* din Sibiu. Se pot căpăta însă tot de acolo aceleași statute și în traducere maghiară și provăzute cu o îndrumare despre mașini, câte 4 exemplare cu 1 fl. 40 cr.

Socoteile tovărășiei, care a primit ajutor în anul trecut, n'au să se alăture la cererea pentru ajutor pentru anul de față, ci acele socotele au să se aștearnă deosebit, căci altfel cererile nu se vor lua în socoteală. De-ase-menea nu se vor lua în seamă nici cererile acelor tovărășii, cari împărțite a. tr. cu ajutor, n'au așternut în timpul prescriis socotelile dovedite despre folosirea ajutorului.

Vestind despre aceste direcțiunile tovărășiilor noastre agricole le recercăm, ca să înainteze subscrișului comitet, cel mult până la 10 Maiu n. a. c., cererile întocmite potrivit celor de sus, ca astfel să fim în stare a le așterne cu recomandare din parte-ne, la comisia economică a comitatului.

În același timp apelăm la fruntașii din comunele, unde până acum nu s'au înființat tovărășii, să stăruie pentru înființarea lor! Cu mustre de statute pentru tovărășii, putem slugări și noi.

Sibiu, 9, Aprilie n. 1895.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din com. Sibiiului“.

Iosif Pop,
v.-pres.

Victor Tordășianu,
secretar.

R Î S.

Doi băieți se ceartă.

Ionel îi zice lui Mișu mânios: Ești un măgar mare!

Mișu: Și tu unul și mai mare.

Tata-moșu: Tacă-vă gura! ori socotiți că numai voi doi sînteți în casă?

*

Un om stă în fața judecătorului, pentru-că a omorît pe un bogat. Judecătorul îl agrăește:

— Ei, ian arată-ne acum, cum ai făcut?

— Acuzatul (surizînd): — Bucuros, dle judecător. Culcă-te în pat și închide ochii ca-și-cum ai dormi. Pune mai în-tăiu zece mii de franci în pulpitul mesei, dă-mi un cuțit și pe urmă să rămănem noi amîndoi. Ai să vezi!

*

Un bărbat tînăr și-a trimis nevasta la scalde, ca să se însănătoșeze. Un prieten îl întreabă într'o zi:

— Încă nu și-s'a întors soția dela scalde?

— Ba da. chiar aseară a sosit.

— E, și s'a mai ușurat ceva?

— Da, s'a ușurat — punga mea!...

*

Soldat credincios.

Un soldat e pus de pază la ușa unui muzeu (casă mare, în care se pot vedea chipuri frumoase), și are poruncă să spundă civililor să-și lase bâtele la ușă. Trece un domn cu mâinile în buzunar.

— Cetățene, lasă-ți băta aci!

— Băta? Dar' nu vezi că n'am?

— Puțin îmi pasă... du-te și îți adă una.

*

La tribunal:

— Ia spune, dle, pentru-ce și-ai bătut nevasta?

— Pentru-ca să fie mai fragedă, dle președinte.

POSTA REDACȚIEI.

Tuturor cetitorilor noștri:

Serbători vesele și fericite!

D-sale E. C. în T. „Despărțirea“ nu se poate.
D-sale Iosif Buzian în *Varadia*. Prea târziu. S'au dus de pe acolo! —

D-lui „G. Dulău“. De altă-dată scrie-ne sub numele D-tale adevărat. Nu-i frumos.

D-lui I. Dan, inv. în P. s. Mulțumim de luare aminte, dar nu-i putem da loc. Ar trebui să începem atunci și cu chestii pedagogice, ear' ca mîne și cu bisericesti, și să le dăm loc statornic de desbatere neîntrerupt, ear' pentru toate nu putem slugări. Avem destul cu politica, legile, istoria și nevoile zilnice. Adresează-te la o foaie pedagogică.

D-lui S. S. în Rap.-mare. Sosită prea târziu pentru numărul de Paști. Am dat-o „Tribunei“ și va urma și la noi.

D-sale I. Crișan în *Sânt-N.-r.* Același răspuns.

D-sale Lăpușanul în *Ardehat*. Același răspuns.

D-sale I. Călția în S. Trimate populare. Asta nu.

Pentru redacție și editură răspunzător: **Ioan Giontea.**

Proprietar: **T. Liviu Albin.**

LOTERIE.

Tragerea din 6 Aprilie n.

Timișoara: 3 14 35 42 70

Viena: 86 31 12 10 40

Tragerea din 10 Aprilie n.

Brünn: 77 82 81 34 16

Cea mai excelentă

Făină

dela l-a moară cu cilindri din Orlat

recomandă [1315] 3-3

Josif Fabritius

băcănie și negustorie de făină

Sebeșul-săsesc.

CAROL F. JICKELI

Sibiu (Piața-mică)

Fier în drugi

din

Humedoara (Kudsir).

[1250] 2-

FĂINĂdin Ungaria, dela cele mai renumite
Mori de Vapor, pentru sfintele
sărbători, se capătă, cu prețuri foarte
ieftine la

[1298] 3-3

Petru Moga,

franzelar

Sibiu, strada Poplăcii Nr. 1.

Foaie ilustrată pentru familie

„VATRA”

sub direcțiunea

dlor I. Slavici, I. L. Caragiale și G. Coșbuc.

Această revistă ilustrată este dirijată de unii dintre cei mai apreciați scriitori români, cu menirea de a oferi onor. public cetitor român, cele mai bune scrieri ale celor mai talentați scriitori români din toate părțile locuite de Români.

Trebuie în sfârșit o foaie, care să ocupe un loc de cinste pe masa fiecărei familii românești.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru atingerea acestui scop; grija de căpetenie fiind a nu lăsa să se strecoare în această revistă nimic nepotrivit cu tradițiile neamului nostru și cu moravurile familiei.

Cele mai bune romane, povestiri, poezii etc. originale și alese, vor ocupa primul loc și numai întâmplător în al 2-lea rând traducțiuni. Toate însă în cea mai curată, mai aleasă și mai frumoasă românească.

Ariete, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate, partea variată și humoristică, toate își vor avea coloanele speciale rezervate în această foaie, cu competență și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijată: Sfaturi bune din punctul de vedere al educațiunii, igienii, îmbrăcăminte, a traiului economic, felurite îndrumări folositoare economiei casei, vor fi tratate cu multă grije.

Ilustrațiunile vor fi alese pe cât e cu putință din istoria neamului nostru, copii după tablourile artiștilor noștri și a celor străini, vederi felurite din țeara noastră și de pretutindena unde locuiesc Români.

În aceste condițiuni se va prezenta onoratului public român, foaia ilustrată pentru familie

„VATRA”,ca un mărgăritor al literaturii noastre naționale, și va apărea de 2-ori pe lună adică 24 fascicule pe an de câte 4 coale 4° mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețul abonamentului pe un an este:

Pentru Austro-Ungaria: coroane 24. Pentru țările Uniunii-Latine: fr. 24.

Vânzarea cu numărul: coroane 1.10 (Austro-Ungaria), franci 1.10 (țările Uniunii-Latine).

Subsemnatul vă roagă să primiți cu simpatie apariția acestei publicațiuni românești, și să-i asigurați continuitatea prin binevoitorul d-voastre sprijin, abonându-vă la ea.

Abonamente se primesc și în librăria „Institutului Tipografic” Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 21.

Cu deosebită stimă:

C. SFETEA,

librar-editor. — BUCUREȘTI.

[476] 28-30

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA”

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[963] 8-

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru termuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1891 fl. 905,194.22	în a. 1870—1891 fl. 697,207.44
în a. 1892 " 48,911.78	în a. 1892 " 57,791.88
în a. 1893 " 34,925.85	în a. 1893 " 53,119.28
în a. 1894 " 56,333.20	în a. 1894 " 59,659.—
Suma fl. 1.045,365.05	Suma fl. 867,777.60

1,913.142 fl. 62 cr.Conform bilanțului pentru 1894 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
920.257 fl. 36 cr.**Prospecte și formulare se dau gratis.**

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Prima fabrică ardelenescă ces. și reg. privilegiată
de casse de fer
 sigure contra focului și spargerii pentru bani, cărți și documente

Medailă de bronz de recunoștință.

Medailă de bronz de recunoștință.

Medailă de argint de stat.

Medailă de argint de stat.

Fondată la 1881

Sibiu.

Fondată la 1881

Sibiu.

Cuirase
de odaie
etc.

A. Géza Öszy
în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 39. — Strada Hecht Nr. 40.

Lăcătărie
de artă
etc.

Recunoștință publică.

Dlui **A. G. Öszy**, fabricant de casse în Sibiu. Confirmăm prin acestea cu plăcere, că primind punctual furnisată, contra focului și spargerii sigura cassă de documente cu uși duble și provăzută cu lăcatul american și cu două lacate Chubb, aceea și-a asigurat atât prin bunătatea materialului și a lucrului, cât și prin prețul său deplină noastră mulțumire și recunoștință, căreia îi dăm expresie, dorind totodată, ca nici în viitor să nu-i lipsească prilegiul, de-a câștiga industriei indigene în resortul acesta asemenea onoare și rezultate favorabile.

Direcțiunea institutului Boden-Credit în Sibiu.

Afară de aceasta mai stau la dispoziție spre binevoitoare vedere publică, scrisori de recunoștință dela institutul de credit „Albina“, dela „cassa generală de păstrare sibiană“, și altele dela toate comitatele și comunele unde am furnisat asemenea casse.

Cassele produse în fabrica mea sunt construite după cele mai noue sisteme patentate, acomodată arangiate și solid lucrate din cel mai bun material, și deci ofer cea mai mare garanție contra focului și spargerii.

Ce privește prețurile, sunt în poziția de-a furnisa mai ieftin decât ori-și-care altă fabrică.

Prețuri curente ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.

[114] 2-10

ECONOMUL

redactat de I. COSTIN,
preot.

Băneile sătești.

Din comitatul Solnoc-Dobâca s'a răspândit o veste, că stăpânirea ungurească ar fi pus la cale prin slujbașii sei a întemeia prin satele române *institute de împrumut și păstrare*.

Nu este aici locul să cercăm cât adevăr poate fi în acest lucru, una totuși se vede, că mai mult o însoțire ungurească cum este: „Központi Hitelintézet“, adică „banca centrală de credit“, dorește a întemeia prin satele române filiale.

Scopul acestei bănci poate fi dublu: de o parte să așeze capitalele sale la poporul nostru român să aibă dobânde sigure, de altă parte să demoralizeze inteligența dela sate, ca adică din aceia să-și formeze agenții și slugii, care să tragă în smic poporul.

Dragostea care se buciună cu banii ieftini n'are nici o încredere, această îmbrătoșare și scutire a poporului, samănă de minune cu îmbrătoșarea șerpilor din Africa, cari putând ajunge la pradă o îmbrătoșază cu atâta dragoste până îi stinge bleascul. Intreprinderea de altcum e bine calculată, ca banii străini să-și folosească pentru exploatarea poporului nostru și de mijlocitor să aleagă acea clasă de persoane, căreia poporul cu o reverință plină de pietate îi zice: părinte. Lucru care ni-se pune înainte, este cu mult mai însemnat decât să nu ne punem cu bărbăție a afla mijloacele prin care putem să ne scutim și de această neghină care vorbă este să fie sămănată printre poporul român.

Noi n'avem decât să ne stringem șirurile și să ne înțelegem unul cu altul, întemeindu-ne noi din puterile noastre în fiecare sat băncile de lipsă. Noi ne putem scuti cu multă putere și chiar mândrie de aceste părăsite și lipitori străine, care sub formă frumoasă vin să ducă sudoarea plugarului român.

Încă în anul trecut în nr. 8 și 9 al acestui „Econom“ s'a pus în vedere niște statute foarte prețioase, după care se pot întemei cu multă ușurătate în toate comunele bănci de împrumut și păstrare.

Aceste bănci, după sistemul întemeietorului lor se numesc Raiffeisen, s'a adevărit foarte de bune și practice, dovadă este Țeara-Nemțească unde se află cu miile aceste bănci.

Scopul sau menirea acestor bănci este îmbunătățirea stării morale și materiale a celor asociați. Fondul se întemeiază: din o taxă de 10 fl. plătiți deodată sau pe toată luna 1 fl., prin depuneri; sau pe lângă împrumuturi ce le face însoțirea cu garanția tuturor membrilor.

Fiecare membru trebuie să fie majoren, să aibă ceva proprietate, la înscriere plătește anumită taxă, și dă o parte din cei 10 fl. Membrii garantează pururea cu toții atât pentru depuneri, împrumuturi, cât și pentru banii luați de către tovarășie împrumut. Fiecare membru nu poate avea decât o singură parte fundamentală, și câtă vreme este cineva membru nu poate scoate această sumă. Nimenea nu poate avea mai multe părți decât una, așa cei cu bani mai mulți îi depun pentru păstrare, dar' nu se pot neguțatori prin acțiuni.

Dobânda nu poate trece în procente mai mari decât este usora ce se plătește celor-ce 'și-au depus banii, așa pururea o parte din dobândă trece la fondul de rezervă.

Împrumuturile se dau numai pentru membrii, pe vreme dela 1—10 ani. Societatea trebuie să încungire ori-care afaceri, care ar fi împreunate cu pierdere și dacă ar lua seama că undeva o amenință pierdere, poate cu abdicere de 30 zile a pofti să 'i-se plătească datoria.

Însoțirea poate întrebuița anumită parte din capital după bine hotărârea membrilor pentru cumpărarea de averi, care prin licitație se pot vinde mai departe. Poate întemeia societăți agricole, de consum sau neguțatorie, poate părtini industriași, neguțatori sau comercianții din comună, adică lucră în toate ramurile de economie. Toată conducerea acestor bănci este simplă și ușoară, încât cu puțină cunoștință se pot regula afacerile.

Aceste bănci ar fi mijlocul prin care putem scăpa de înfurința străină, putem stîrni dorul de păstrare, mai presus de toate venitele din capitale împrumutate și din depuneri nu trec în punga străinilor, ci rămân între membrii asociației. Așa ori dau împrumut ori iau, pururea venitul se împărțește între persoanele din tovarășie. Întemeiera acestor însoțiri de împrumut și depuneri, trebuie să o îmbrătoșeze băncile noastre mai mari, așa că fiecare bancă mai mare să formeze în cercul său de lucrare aceste însoțiri, și aceasta din două motive.

Băncile după sistemul Raiffeisen mai mult lucră cu împrumut și așa asigură capitalele împrumutate dela băncile mai mari, căci garantează întreaga însoțire; deci capitale nu se perd, de altă parte poporul din sate se învață la depunerea capitalelor, aceste însoțiri lucrând cu bani mai puțini, nu fac concurență băncilor mai mari, ci mai mult sînt filiale acelora, așa este acesta și la Sași.

În cele mai multe comune bisericile au capitalele sale, care și astăzi se dau împrumut după datina străbună, așa că împrumutătorul și dacă voește nu poate plăti în rate, apoi din această cauză se perd și capitale și usuri foarte multe. În asemenea bănci însă banii corporațiilor se pot încredința cu deplină încredere.

Dacă preoții noștri și învățătorii au dar de a duce poporul la fericire, dacă au zel de lucrare, atunci lupte pentru întemeierea acestor însoțiri, care n'au menire a aduna mari și multe venituri, ci mai mult au de scop aducerea poporului la cunoștința de păstrare și câștigarea de avere.

Virtutea, tăria și vrednicia se câștigă prin întemeiere de lucruri mari, nu prin aceea că părinții s'ar face slugi la Jidovi, acesta ar fi cel mai greșit pas, și pata cea mai rușinoasă pentru întreg neamul nostru. Chemarea preotului român este lupta, ca să ridice turma slabă prin puterile, brațele lui proprii, la stare mai bună, ear' nu să-și ducă în brațele capitaliștilor străini din lăcomia de argint, ca pe „o oaie spre junghiere, care nu-și deschide glasul său.“

Trbuie să credem în hărnicia oamenilor noștri deștepți din mijlocul poporului, trebuie ca poporul să se adune cu drag lângă acești păstori, ca să întemeieze împreună asociații de credit și depuneri. Aceste au folos deplin dovedit și totodată dau document lumii, că numai voim a fi sclavii altora.

E drept că multe greutateți apasă umerii poporului nostru, dar' totuși nu sântem marfă de vânzare. Poporul nostru e deștept și nici nu se poate să fie chiar așa de slăbit, ca unit în cugete și simțiri n'ar fi stăpân a se ridica prin puterile sale, ci ar dori ajutorul jidovesc. Ar fi rușinea întregului nostru neam, că sărăcia să ne fi ajuns până acolo, ca Jidovii să ne mântuească. Dovadă că noi sântem popor trainic, ni-o dau străinii care ne îmbie banii. Împrumut se dă celor care harnici sînt a plăti; deci ei ne dovedesc că nu sântem săraci.

Voință tare și lucru, apoi mândria are să fie a noastră.

Commasarea.

(Urmare).

În §§-ii dela 71—75 se vorbește curat despre datorințele inginerului.

§. 75. Îndată-ce inginerul a pregătit charta (mapa) despre teritoriul comunal, și o copie și două însemnări despre clasificarea pământului, și va adevări isprăvirea lucrărilor sale. Judecătorul va satori termen de pertractare pentru alegerea comisiunii pricepătoare pentru prețuirea și clasificarea proprietăților, cât și ziua când va avea să îndeplinească comisiunea această însărcinare, la care pertractări va invita și proprietarii interesați.

§. 76. (legea §. 15). Clasificarea și prețuirea o îndeplinește comisiunea pricepătoare. Această comisiune în afaceri de commasare stă din preside, patru membri ordinari și doi suplinitori, — în cauze de despărțire și proporționare, unde numai-

hotarul unei comune vine sub regulare, comisiunea se compune din preside și doi membri, dintre cari, fiecare grup interesat alege doi membri ordinari și unul suplent sau un membru ordinar.

Membrii suplenți numai atunci lucrează, dacă cei ordinari sunt împedeți.

La alegerea comisiunilor pricepătoare grupurile de interesare se formează așa :

a) În comunele cu interese urbane, de o parte aleg comisiune proprietarii mari sau nobilii, de altă parte urbanistii; corporațiunile morale, biserici, școală și comună se compută către partida marilor proprietari.

b) În orașe, în comune libere sau mixte la despărțiri, proporționarii sau comasarea întregului hotar, ear' la comasare parțială comisiunea se compune o parte din proprietarii mai mari, alta din cei mai mici. Proprietățile comune și comunale la despărțire și proporționare sunt a se lăsa la o parte din comput, încât nu pot lua nici o parte la alegerea comisiunii pricepătoare.

În cas de neînțelegeri aceste grupuri de interesare, aduc hotărâre cu o majoritate satorită după mărirea proprietății.

La o proporționare, unde sunt interesate mai multe comune, fiecare comună în comisiune alege câte doi membri pricepători.

Presidele comisiunii se alege prin grupurile de interesare sau prin înțelegerea proprietarilor din comună; în cas de neînțelegere se numește din partea judecătorului.

În afaceri de clasificare și prețuirea pădurilor, presidele din comisiunea pricepătoare trebuie să aibă cunoștințele de lipsă în pădurărit.

Dacă membrul din comisiunea pricepătoare nu s'ar înfățișa la pertractarea locală, atunci judecătorul cearcă grupul interesat și comuna: că fără aminare să aleagă alt membru în locul celui care nu s'a înfățișat.

Dacă nu s'ar pute suplini membrul pricepător fără aminare, dacă oare-care grup interesat ori din neglijență sau rea voință ar întârzi cu alegerea, atunci membrul pricepător se numește din partea judecătorului.

În comisiunea de clasificare și prețuire inginerul nu poate fi nici preside nici membru, dar' este îndatorat a fi de față atât la clasificare cât și la prețuire, (§. 16 din lege și §. 79 din ord) fără se poată pentru aceasta a pofti plată deosebită.

§. 77. Nu pot fi aleși în comisiunea de pricepători atari indivizi, cari n'au implinit vârsta de 24 ani, sau care din scăderi trupești sau sufletești n'ar fi în stare a lua parte la lucrările ce trebuie isprăvite în fața locului.

Prin protestarea celor interesați din comisiunea pricepătorilor se eschid toți aceia, care au fost judecați în ceva crime sau greșeli, cum sunt: mărturiile false, jurământ fals sau lăcomia de câștig necinstit.

Protestarea contra bărbaților pricepători se face îndată când s'a ales sau numit, peste acest protest judele aduce hotărâre, contra căruia apelata n'are loc.

Membrii din comisiunea pricepătorilor nu pot lua parte la clasificarea sau prețuirea unei proprietăți, care ar fi a muerii copiilor sau consăngerilor, cât și a cumnaților de primul grad.

Membrii din comisiunea pricepătorilor, înainte de a intra în lucrare se joara prin judecător.

Leafa bărbaților pricepători se statorțește prin o ordinațiune deosebită.

§. 78. La clasificarea și satorirea pământelor care au să servească de forme, care lucru se face în fața locului, proprietarii interesați au dreptul de a-și face observările cu vorbă, în protocol însă se iau numai părerile comisiunilor. La clasificarea părțelor, sau prețuirea unor obiecte părțile interesate pot fi de față, n'au înse drept a se amesteca în lucrarea comisiunii.

Inginerul se alătură la lucrările comisiunii prin charta și datele cărților funduare, precum și prin cele două însemnări despre clasificare. Este mai departe îndatorat a introduce cu mâna proprie cu numeri arabi pe o însemnare despre clasificare deosebitele părțile clasificate. Și dacă părțile singuraticice ar fi clasificate în deosebite clase, aceste părți este îndatorat după îndrumarea primită dela comisiune, a le face mai distinse, adecă risipite prin linii punctate.

Judecătorul în persoană se îngrijește și dirige afacerile despre bărbații din comisiune, și hotărârile de clasificare precum și despre pământul care servește ca formă, din timp în timp face însemnări protocolare. Despre clasificarea unor părți de păminte prin mâna sa proprie scrie pe celalalt exemplar de clasificare cu litere în rubricile corăspunzătoare însemnările de lipsă, aceasta fi servește de întegire pentru protocolul de lucrare.

La prețuirea de zidiri, păduri sau altor cerințe, obiectele trebuie circumscrise și pe lângă părerea de pricepători a celor din comisiune se înduc în protocol, sau în scrisoare deosebită care se alătură la protocol. Drumurile de pe teritorul de sub regulare căzând sub schimbare, încă sunt a se clasifica. Lucrările comisiunii de prețuire și clasificare nu se estinde și la întrebările în meritul afacerilor, în așa ceva nici judecătorul nu poate intra.

În cauzele referitoare la despărțirea de păduri cu ocaziunea clasificării și pre-

țurii, judecătorul îndrumază pe pricepători, ca să iee la desbatere toate datele, care se referesc la satorirea mării (cantității) venitoare câte după un intravilan, precum și: felul arborilor, vârsta câte lemne se află acum, ce roadă poate da pământul, cât venit se poate câștiga pe an din pădure, pe lângă exploatare regulată ș. a.

Sunt a se lua la aprețiere dispozițiunile legii de pădurărit 1879: XXXI. comisiunii sunt a 'i-se pune la îndemână toate datele trebuincioase, care se câștigă înainte, despre planul de exploatare și calitatea pământului, încât este bun pentru cultivarea de păduri. (Va urma.)

Cultivarea cartofilor.

Pentru economie cartofii (crumpene, picioici, boraboi, pere de pământ) sunt o plantă mult prețioasă și folositoare. Cultivarea este atât de lățită, încât abia este casă în sate ai căror locuitori să nu-și cultivate cartofii fie pe pământul propriu sau în arândă. Omul sărac mare parte din an cu această plantă noduroasă își hrănește copiii sei, pe care cu drag îi privești cum frig și ferb cartofii.

De altă parte se folosește și la făcutul pânei, și la nutirea animalelor, atât verde cât și fiartă, din această împregiurare este vrednică să grijim bine cum îi cultivăm cartofii. Au peste 50 de feluri, care împregiurare arată ce grije deosebită 'i-se dă în economie.

În cultivarea cartofilor se folosesc două metode, unul când se sporește prin rădăcini, altul când se sporește din sēmēnță. Economii de comun se folosesc de sporirea cea dintâiu, însă grădinarii care voesc a încruși deosebitele feluri de cartofi se folosesc de cultivarea din sēmēnță, fiindcă sēmēnța dă alt fel de cum îi este rădăcina. Sēmēnța se culege atunci, când cotorul răsărit din rădăcină s'a vestejit și sēmēnța este coaptă.

Plantarea se poate face primăvara și toamna. Se cultivă în cuiburi sau părauē sau rozoare în latul sau de-a lungul holdei.

Pământul dacă se ară odată toamna apoi a doua primăvara, cartofilor le priește foarte bine. Cât pentru gunoiu în locuri mai reci, este bun gunoiul proaspăt, gozuros, ear' în locuri calde mai putred. În păminte mai slabe gunoiul de regulă se reștilă în cuiburi sau părauē și pe dînsul se așează cartofii. Unde pământul este gras, încât de loc n'are trebuință de gunoiu se așează în cuiburi sau părauē. Este foarte bine a presera o mână de funingine, fărînă de var potolit sau cenușe pe gunoiul proaspăt, de o parte pentru că depărtează vermii, rimele și alte viețuitoare din pământ, cărora le place a-și pune casa în cuib hrănindu-se din cartofii, de altă parte în vremuri călduroase cartofii se scutesc prin funingine și cenușe

de o boală așa numită rugină, după culoarea în care se înfățișează.

Cartofii trebuie așezați în pământ îndată după arat, până pământul are umezeală. Atât cuiburile cât șirurile de răzoare se fac într-o depărtare aproape de 50 cm. ca să se poată săpa cu ușurătate, și atunci când vițele se răspândesc în toate laturile.

De sămânță se păstrează pururea cartofii bine copti și de mărime mijlocie, care sunt bine iernați și sănătoși. Cartofii mai mari meniți pentru cultivare se taie în 2—3 bucățele de-alungul, însă cât se poate scutind ochii de încolțire, apoi se așează cu tăietura către pământ, într'un singur cuib punem după lățimea acelora 4—6 bucățele sau 3—5 cartofi întregi.

Unde pământul este apăsător și foarte jos, cartofii după arat se așează pe fața pământului, apoi dintre cuiburi sau șire se se învelescă cu pământ.

După-ce cartofii a răsărit și nu sunt de un lat de mână înalți se sapă întâiu, nainte de înflorire se sapă a doua-oară, când totodată se și umplu printre vițe. La săpare trebuie să grijim de următoarele: se nu săpăm aproape de cuiburi, ca se nu vătămăm rădăcinile. În locuri mai secetoase pe coline și dîmburi unde este puțină umezeală se nu ridicăm prea mult pământ pe cuiburi, ci atâta să fie bine învelite, ca se nu rămân între dînzele groape, căci în timp de ploaie apa se scură de pe cuiburi în aceste groape și n'au cartofii umezeala de lipsă pentru creștere. În locuri din firea lor apătoase se pot ridica cuiburile, adică se poate pune pe dînzele pământ mai mult și printre șire pot fi groape unde se se scură apa.

Peste tot cartofii iubesc umezeală, dar' pămîntele apătoase care dela natură sunt și mai răci nu le place. Pământul cel mai plăcut al cartofilor sunt locurile stîrpite de spini, hucașuri și colinele din fața soarelui.

Dacă dorim a ave cartofii primăvara de vreme mai ales pentru neguțatorie, căci se plătesc foarte bine, atunci purcedem în modul următor:

Păstrăm cartofii din anul trecut în pivnițe între pulvere de cărbuni, apoi pe încet îi grijim ca pe la August să fie încolțiți. Arăm pământul în loc mai înalt sau săpăm în grădina scutită de porci și acolo plantăm cartofii după datină, dacă ar fi secetă udăm șirurile ca să răsără mai repede. După o săpătură cam prin Octomvrie bruma strică vițele crude, și noi umplem cuiburile cu pământ, firește mai gros, fiindcă voim se ierneze afară. Peste iarnă cuiburile se acopere cu gunoii gozuros, cu frunze sau paie, scutite de ger se desvoaltă și cresc frumos, din dînzele peste iarnă se pot întrebuița tot mereu. Nainte de ce pământul ar fi atât de cald ca se poată încolți se sapă și se vînd cu preț foarte bun, fiind o noutate și foarte gustoși.

În anii din urmă fac mari pagube în cartofi așa numitul mușegaiu (*Peronospora infestans*) care începe în pete albe a se înfățișa pe frunzele cartofilor, care vestejește și uscă frunzele, din această cauză, abia aduc a treia parte din roadă. Se poate depărta dela cartofi, dacă îndată-ce vedem înfățișarea pe vițe și frunze, presărăm în zori de ziuă cenușe, funigine și pulvere de var stins cernut prin sită.

Sau unde se cultivă mai mulți cartofi se stropește acest mușegaiu cu apă gătită în modul următor: 50 litre apă, 1¼ chlgr. peatră vîntă și 1 chilogram var stins, spre aceasta stropire sunt gătite stropitoare anume, care costă câte 14—17 fl.

Retezarea și curățirea pomilor.

Aceste sînt cele mai însemnate două lucruri, care trebuie să se implinească economul în grădina sa de pomărit

Oltoii prin retezare se întăresc în trunchiu, și se gata pentru roadă. Fiecare mlădiță de altoi în anul al doilea se rîtunzește și crengile ce ar fi pe tronchiul subțire încă se taie cu bună grijă. Prin aceasta de o parte se ajută îngroșarea trunchiului, de alta se taie partea mai sălbatică din mlădițe prin ce altoii aduc mai de timpuriu roadă. De regulă trunchiul se rîtunzește deasupra unui muguraș sau ochiu, însă peziș, ca tăietura peste vară să se vindece, de aceea se și unge cu ceară de altoi. Când altoii ajung înălțimea unui om li-se pregătește coroana, dacă voim a ave arbori mai înalți, din contră voind a ave pomi pitici (mici) li-se formează coroana mai aproape de altoitoră. Chiar și de pe coroană se rîtunzește virful crengilor, dacă acele au crescut prea lungi, prin ce se tocmește roada.

De pe pomii care aduc roadă se taie toate crengile uscate și se răresc crăngile și mai ales mlădițele mai subțiri, care cresc din părțile trunchiului. Mușchiul se curățește cu rîzușe ori cu perie pomilor de pe coaja, păcura mai verzie și coaja mai crepată sbîrlită, printre care își așază omidele o mulțime de ouă, care ca niște părăsite viețuesc pe pomi și sug din dînsul suc. Cu cât pomii sînt mai bine curățiți cu atâta dau roadă mai bună și mai multă.

Tămăduirea vițelilor de cufureală.

Vițelii primăvara când se schimbă vremea, abia pot scăpa de această boală, care adese-ori îi slăbește, ba îi chiar duce la perire. Această boală nu este iertat ca economul să o treacă cu vederea, ci îndată-ce o ia în seamă are datorința să înceapă cu lecuirea, că de nu face așa, lenea aduce jertfă și omul rămâne păgubit!

În contra acestei boale se folosesc foarte multe leacuri, dar' din lipsă de neștiință chiar și de acele care măresc

boala, cum este: oțetul de vin sau alte oțete foarte tari.

După încercarea și folosirea mai multora, scoarța de pe stîngeri s'a adeverit ca un leac foarte bun, prin care boala se vindecă fără a lăsa ceva urmări asupra vițelilor.

Leacul se pregătește în modul următor: se belește de pe stîngeri scoarța și mîzgă, pentru un vițel se pune câte într'o litră de apă o mână bună de scoarță, se ferbe 10—15 minute, apoi se strecură și așa caldută dăm de 3 ori pe zi câte 2 deci. Arare-ori se întîmplă să nu folosească, poate atunci când vițelul mai este lovit și de altă boală.

Sămînță pentru rituri umede.

Adese-ori economii nu știu ce sămînță ar trebui să folosească pe pămîntele de lângă văi, unde apa adese-ori exundă. Pentru pămîntele mai lutoase, care se află așezate lângă văi se pot face rituri de casascină din următoarele semințe, care sînt compuse chiar pentru un juger de pământ, după cei mai vestiți economi.

10%	Festuca arundinacea	7.0	chlgr.
10	" Phleum pratense	1.2	"
5	" Alopecurus pratensis	0.9	"
5	" Dactylis glomerata	1.4	"
10	" Agrostis alba	1.4	"
10	" Alopecurus geniculatus	1.8	"
10	" Avena pubescens	2.0	"
10	" Poa pratensis	1.4	"
5	" Cynosurus cristatus	1.0	"
10	" Trifolium hibridum	1.3	"
10	" Trifolium repers	1.5	"
5	" Lotus corniculatus	1.3	"

Acî sînt amestecate și de acele ierburi, cari pot suporta exundarea, și unele care dau otavă și pășune bună de toamnă.

Aceste semințe se pot sămîna în pământ unde a fost cucuruz, sau unde pământul a fost arat de toamnă.

Amestecarea se face în neguțatoria de unde se cumpără sămînța, trimitînd acest recept.

Cum putem pregăti găinile se ouă multe ouă.

În cele din urmă economii de galițe probează toate mijloacele cum pot hrăni galițele se de acele mai mult folos, și au aflat că punînd între nutremintele găinelor paprică (ardei) acele ouă mai mult. La 10—12 găini se amestecă între hrană din fărină sau țărițe tot la 3—4 zile câte o lingurițe de paprică, după acesta hrană dacă și de altcum sînt bine ținute vor oua mai mult.

Fiindcă paprica este o fărină pregătită dintr'o plantă iritacioasă, trebuie se grigim se nu întrebuițăm la hrană găinilor mai multă, decât cum s'a zis mai sus, căci putem băga boală între găini.

Știri economice.

Averi de vânzare. Începând cu acest număr, vom aduce la cunoștință, știrile despre vânzările de proprietăți mai mari, după foaia „Pénz és Föld“, la care foaie sub numerii arătați de noi, se pot cere deslușiri mai lămurite. Vom publica comitatul, mărimea proprietății, prețul pus și numărul sub care se pot cere lămuririle, că adevărat în care comună se află averea. Sânt adese-ori unele averi; care prin însoțirea locuitorilor din comună se pot cumpăra și împărți între inteligență și popor, apoi cu împrumut se pot plăti în 20—40 ani; și așa se sporește proprietatea.

În comitatul Biharia. 1. Proprietate de 456 jugere și locuință se vinde cu 30.000 fl. se publică sub nr. 1827. 2. Propr. de 917 j. prețul 120.000 fl., publicată sub nr. 4425. 3. Propr. 2208 j. prețul 314.000 fl. publ. nr. 3297. 4. Propr. 2000 j. prețul 300.000 fl. publ. nr. 4880. 5. Propr. 555 j. prețul 60.000 fl. publ. nr. 3717. 6. Propr. 766 j. prețul 135.000 fl. publ. nr. 3090. 7. Propr. 148 j. prețul 26.000 fl. publ. nr. 3395. 8. Prop. 1267 j. prețul 380.000 fl. publ. nr. 5014. 9. Propr. 1300 j. prețul 240.000 fl. publ. nr. 4248. 10. Prop. 266 j. prețul se află la dorință publ. nr. 127. 11. Propr. 1735 j. prețul 500.000 fl. publ. nr. 1461.

2. Sălaj. 1. Prop. 167 j. prețul 35.000 fl. publ. nr. 1020. 2. Propr. 1400 j. prețul 200.009 fl. publ. nr. 1266. 3. Propr. 256 j. prețul 29.000 fl. publ. 684. 4. Propr. 982 j. prețul 72.000 fl. publ. nr. 8344.

3. Sătmar. 1. Prop. 426 j. prețul 60.000 fl. publ. nr. 990. 2. Propr. 142 j. prețul 25.000 fl. publ. nr. 1426. 3. Propr. 535 j. prețul 85.000 fl. publ. nr. 9656.

4. Arad. 1. Prop. 140 jugere prețul 63.000 fl. publ. nr. 6998. 2. Propr. 109 j. prețul 50.000 fl. publ. 6998.

5. Caraș-Severin. 1. Prop. 653 j. prețul 60.000 fl. publ. nr. 9063. 2. Propr. 534 j. prețul după cercarea averii, publ. nr. 1010. 3. Propr. 578 j. prețul 60.000 fl. publ. nr. 3251.

6. Făgăraș. Prop. 267 jugere prețul 20.000 fl. publ. nr. 3006.

7. Turda. Prop. 722 j. prețul 65.000 fl. publ. nr. 803.

8. Cluj. Prop. 1000 j. prețul 150.000 fl. publ. nr. 4194

9. Cianad. Prop. 535 j. prețul 200.000 fl.

10. Timiș. 1. Prop. 319 jug. prețul 80.000 fl. 2. Propr. 400 j. prețul 110.000 fl. publ. nr. 1008.

11. Marmăția. Prop. 1013 jug. prețul 72.000 fl. publ. nr. 2757.

12. Transilvania două proprietăți. 1. Pr. 645 j. prețul 140.000 fl. 2. Propr. 229 jug. prețul 50.000 fl. publ. nr. 4204.

13. Se caută arăndator în Transilvania: Prop. 1650 j. publ. nr. 2818.

Sămână pentru gândaci de mătăsă. Cine dorește a cultiva gândaci de mătăsă, care în anii din urmă au adus sume frumoase, mai ales bănaștenilor, acela poate primi fără nici un preț sămână de gândaci și sămână de duzi dela direcțiunea încredințată cu cultiva acestor gândaci de mătăsărit din Szegszárd. Cererea se se face câte pe o carte de corespondență, însă scrierea se fie cât se poate de corectă, că ce dorește.

Din traista cu povețele.

Întrebarea 37. Unde pot căpăta carte de moșie și cu ce preț?

De unde 'mi-aș pute cumpăra un strugar pentru măsari, dela vr'un măiestru român? Și cu ce preț?

Rézbánya.

Simeon Brașovean.

Răspuns. Nu știm ce înțelegi sub carte de moșie? Strugar dela măiestru român nu știm de unde poți cumpăra. După întrebarea aceasta poate să primim răspuns de undeva.

Întrebarea 38. Cu ce leac aș pute vindeca un vițel de 1/2 an, de niște negei la cheșite? Sau ivit negei de acestia și pe spinarea vițelului și i-am stîrpit cu apă tare, dar' asupra celor dela cheșite apa tare n'a avut nici un efect.

Sighișoara.

P. P.

Răspuns. Leacul cel mai bun este apa tare, unde însă negeii s'ar pute lega cu fire de mătăsă și prin această purcedere se pot vindeca, mătasa fi taie pe încet și cad.

Întrebarea 39. Am cetit că la Dr. Berteli din Milan, în Italia se află medicină pentru amorteală și vocea nădușită. Cum aș pute procura acea medicină așa din depărtare, de a dreptul sau dela vr'un agent al seu și cu ce soi de bani!

Bocșa-română.

Georgiu Andreiu,
docente român.

Răspuns. Unde ai cetit despre acel leac, trebuie că se spuie cu ce preț și de unde se poate procura! De altcum ori-ce medicină (leac) se poate procura prin farmacie, deci mergi la farmacia cea mai apropiată și fi cere mijlocirea.

Întrebarea 40. Unde aș pute se vînd ceară de stup, și cu ce preț? La noi o cumpără numai cu un preț bagatel de 80 cr. chgr. doară ași pute ști vre-o fabrică română unde aș pute-o vinde cu preț mai bun?

Nereu.

George Oprean.

Răspuns. Până în present nu știm o fabrică română s'au neguțatori care ar cumpăra ceară. Poți să încerci în Pesta la Kühne Ferencz, Atila utza 49. unde se pregătesc făguri artificioși și tot felul de unelte de stupărit.

Întrebarea 41. Eu am cumpărat în anul trecut dela expoziția de vite, o viță de rasa Pinzgau, care a fost și premiată cu 10 fl. v. a.

Mai poate fi premiată de la mine sau nu? fiindcă a fost odată premiată?

Apoldul-mare 1895.

Dumitru Iridon,
comerciant

Răspuns. Vițaua, care a fost premiată la alt stăpân, încă mai poate fi premiată și la d-ta, ca vacă cu vițel. Deci rămâne să o grijești bine.

Întrebarea 42. Am onoare a vă ruga ca să aveți bunătate a-mi răspunde la următoarea întrebare: În comuna noastră este luată Regalia, adevărat arenda birtului (crășmăritului) de comună, care plătește arănda regaliei la diregătorie de dare. Comuna vinde băturile

prin 5 crășmari, care au licenție dela direcția finanțială ca să țină birturi. Bătura o cumpără birtașii după voea lor, dar' trebuie se plătească la comună regalia, adevărat de hectolitru, de fiecare fel de bătură după tarifă.

Eu am făcut din roadele de pe moșia mea vr'o 70 litre rachiu, fiindu-mi lipsă de bani aș vinde acest rachiu, dar' după lege nu-i iertat a vinde mai puțin de 1 hectolitru, deci mă rog a-mi da răspuns cui aș ave eu drept a-mi vinde rachiul meu, fiindcă am mai puțin de un hectolitru.

Fönlak, Martie 1895.

Nicolae Olteanu.

Răspuns. Rachiul de sub întrebare îl pot cumpăra crășmarii care țin birturile în comună, care au drept după contractul cu comuna să cumpere de unde voesc beatură.

Dacă n'ai drept după lege a vinde mai puțin de un hl., fiindcă așa zice legea, atunci n'ai decât să folosești această bătură bună pentru casă peste întreg anul, și să nu cumperi alta mai rea cu bani scumpi.

Întrebarea 43. De unde și cu ce preț se poate procura cafea de orz, Kneip sau Kathreiner nefalsificată, care de un timp este recomandată și laudată din partea „Foi Poporului“.

Un abonent al „F. P.“

Răspuns. Este în orașul Blaj (Balásfalva) o „Societate de cousum“, întemeiată de bărbați iubitori de binele poporului, care lucră cu puțină dobândă, și nu falsifică nici un articlu de consum.

Așa cred cineva cumpără în măsură mai mare, societatea ar fi aplicată a trimita marfa cu porto plătit, apoi despre bunătate indoeală nu poate fi.

Cu oare-care măchuire am înțeles că cei din prejurul Blajului nu părătesc deplin societatea, ci cumpără dela cei jidani, pe care așa îi sporesc în acest oraș. Poporul, inteligența și neguțatorii din jur pună mâna pe inimă, apoi să dea banul la straini!

Întrebarea 44. Avem o casă nepădită de greluși, cum și prin ce am pute scăpa de dînșii. De unde pot procura leacuri și cam cât costă?

Corasteu 1895.

N. Luca.

Răspuns. Grelușii, svabii și alte insecte se pot stîrpi cu Zachelin. Acesta se poate cumpăra din farmacie (apotecă) câte de 15 cr. câte o glăjuță mai mică.

Tot de acolo cumperi o pompă cu 30—50 cr. de gumi, cu care suflă pulverea în găurile unde se află grelușii după câteva suflări percu desevirșire. Cu acesta se pot stîrpi păduchii de pe găini care clocest și chiar de pe vite.

La întrebarea 28 din nr. 11 al „Economului“. Ni-s'a mai trimis din partea următorilor răspuns: George Baga, pictor, cu pregătire academică în Caransebeș. Filip Matei, pictor, care acuma se află lucrând la biserica Toracul-mic, deci cine dorește a lucra să-i cerce, căci acestia doresc lucru și pregătesc iconostase, fac icoane, cruci, prapori și toate.

Ni-se mai recomandă Ioan Budușan neguțător de veștminte bisericesti și prapori, din Dengeleg, p. N.-Ikod.